

בין גל לגל

עלון שדות ים 1928, ג סיוון תשפא, 14.05.2021

שבועות
שמה

אהובה כהנא ז"ל 1929 - 2021

בטקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל הוקרא מכתבה של מילי (כהנא)
עמיתי לאחיה קובי ז"ל והיא סיימה אותו במילות השיר "מה אברך".

מָה אֲבָרְךָ

מאת: רחל שפירא לחן: יאיר רוזנבלום

מָה אֲבָרְךָ לוֹ, בְּמָה יִבְרָךְ
זֶה הַיֶּלֶד – שְׁאֵל הַמְּלֶאֶךְ.

וּבְרָךְ לוֹ חֵיוֹן שְׁכֵמוֹהוּ כְּאוֹר,
וּבְרָךְ לוֹ עֵינַיִם גְּדוּלוֹת וְרוֹאוֹת,
לְתַפְּשׁ בֶּן כָּל פֶּרַח וְחַי וְצִפּוֹר
וְלֵב לְהַרְגִּישׁ בּוֹ אֶת כָּל הַמַּרְאוֹת.

מָה אֲבָרְךָ לוֹ, בְּמָה יִבְרָךְ
זֶה הַנֶּעֶר – שְׁאֵל הַמְּלֶאֶךְ.

וּבְרָךְ לוֹ רַגְלַיִם לְרַקֵּד עַד אֵין סוּף
וְנִפְשׁ לְזַכֵּר בָּהּ אֶת כָּל הַלְחָנִים,
וְיָד הָאוֹסֶפֶת צְדָפִים עָלֵי חוּף
וְאַזְן קְשׁוּבָה לַגְּדוּלִים וְקִטְנִים.

מָה אֲבָרְךָ לוֹ, בְּמָה יִבְרָךְ
זֶה הָעֶלֶם – שְׁאֵל הַמְּלֶאֶךְ.

וּבְרָךְ כִּי יִדְּיוֹ הַלְמוּדוֹת בְּפָרְחִים
וְיַצְלְחוּ גַם לְלַמֵּד אֶת עֲצַמַת הַפְּלִדָּה,
וְרַגְלָיו הַרוֹקְדוֹת – אֶת מִסַּע הַדְּרָכִים
וְשִׁפְתָיו הַשָּׂרוֹת – אֶת מִקְצַב הַפְּקָדָה.

מָה אֲבָרְךָ לוֹ, בְּמָה יִבְרָךְ
זֶה הַגֶּבֶר – שְׁאֵל הַמְּלֶאֶךְ.

נִתְתִי לוֹ כָּל שְׁאֵפְשֵׁר לִי לְתַתּוֹ:
שִׁיר וְחֵיוֹן וְרַגְלַיִם לְרַקֵּד
וְיָד מְעַדְנֶת וְלֵב מְרַטֵט,
וּמָה אֲבָרְךָ לוֹ עוֹד?

מָה אֲבָרְךָ לוֹ, בְּמָה יִבְרָךְ
זֶה הַיֶּלֶד הָעֶלֶם הָרֹךְ.
הַנֶּעֶר הַזֶּה – עִכְשָׁו הוּא מְלֶאֶךְ.
לֹא עוֹד יִבְרַכּוּהוּ, לֹא עוֹד יִבְרָךְ.

אֱלֹהִים אֱלֹהִים אֱלֹהִים,
לוֹ אֵךְ בְּרַכְתָּ לוֹ – חַיִּים.

מילי, בתה של אהובה, ורון, הנכדות- עדי, מיה וגלי, דינה ושייקה, אחותה ואחיה

מקורבים וחברי משפחה, חברים וחברות קיבוץ שדות ים

אני רוצה לספר לכם על אהובה כהנא, כמה הייתה טובה, צנועה, מלאה באהבת האדם

אהובה כהנא לבית שמן, בת בכורה להורים שעלו בעליה שלישיית מפולין. אביה משה היה בן גרודנה ואימה חנה מביאלסטוק, עלו דרך תנועת "החלוץ" ונפגשו בארץ. הם הכירו בחדרה, נישאו ועברו לכרכור, שנקראה אז "אחוזת לונדון". אהובה נולדה בערב ראש השנה בשנת 1929 בבית חולים ליולדות, היחיד שהיה בארץ, בעין חרוד. (לימים הפך לבי"ח העמק) כשאימה התחילה חודש תשיעי, נסעה בעגלה מכרכור לעין חרוד ושם חיכתה עד ללידת אהובה. לאהובה אחות שנולדה שנתיים אחריה- דינה, ואחר שצער ממנה ב-9 שנים- ישעיהו (שייקה).

המשפחה התגוררה בכרכור וכשהוקמה "עין עירון" כמושב עובדים עברה המשפחה לשם, כיוון שהיה ישוב בו היו דתיים וחילוניים והמשפחה שמרה מסורת. אביה עבד כשומר, רכוב על גבי סוס, במסגרת תנועת השומרים, ולאחר מכן עבד בבניין הארץ ב"סולל בונה". הוא הצטרף לעבודה במפעל המים, מה שלימים הפך ל"מקורות". אהובה גדלה בבית, וכשהמשפחה עברה לעין עירון הייתה הולכת ברגל לכרכור ללמוד בבית הספר העממי. אחותה מספרת ששמרה על קשרים עם חבריה ללימודים מתקופה זו. בסיום בית ספר עממי למדה שנה בבי"ס "עיינות", בית ספר חקלאי לבנות ליד נס ציונה, ולאחר שנה זו חזרה ללמוד בחדרה בבית ספר פרטי רקמה ותפירה. מאז ילדותה ניחנה אהובה בחוש לאמנות- היא ציירה, פיסלה ורקמה. בבגרותה למדה ציור בסטודיו של מכון אבני. היא התגוררה אצל משפחה בתל אביב ולמדה בסטודיו, דבר שהיה יוצא דופן באותם ימים. מוריה לציור היו אבני ומנשה קדישמן.

את אליעזר, בעלה, זכרו לברכה, הכירה דרך החברות עם מישיקה וזהבה רגב, זיכרונם לברכה. אליעזר היה ממקימי הקיבוץ, והגיע לשדות ים מההכשרה באשדות יעקב. הוא עבד במפעל הבנייה של הקיבוץ והיה אחראי על הבנייה הכפרית שלאורך החוף מטעם "סולל בונה". כשהגיעה אהובה לביקור חבריה בקיבוץ, אליעזר ראה את העדינות שבה היא אוכלת וכך התאהב בה.

בשנת 1957 נולד יעקב- קובי, בנם הבכור, ובשנת 1961 נולדה עמליה, מילי. משפחה קטנה, מלוכדת וחמה. מילי זוכרת משפחה שאוהבת לטייל בשבילי הארץ, לעשות ביחד דברים, אבא ואימא שתמיד נמצאים עבורם הילדים. בלינה המשותפת היה אליעזר יושב ליד קובי ומספר סיפורים לילדי הכיתה.

בספר "מעשים ומעשיות" מספרת אהובה את הסיפור הבא: "לילה. הגיע זמן ההשכבה. חמישה ילדים שוכבים בחדר בבית הילדים. ההורים שרים, מברכים בלילה טוב ועוזבים. אני נשארת לספר, לשיר, ואז מגיע הרגע שבו אני אומרת לביתי: "לילה טוב. את הולכת לישון, וגם אני הולכת". ואז היא זורקת לי משפט, שאני לא אשכח: "הורים צריכים להיות עם הילדים שלהם כל הזמן". באותו לילה, באחת בלילה, נפתחת הדלת ומילי הקטנה מופיעה... ואז החלטנו, אליעזר ואני, לא להחזיר אותה לבית הילדים ללינת לילה, והיא ישנה אתנו עד היום בו הצהירה שהיא מסכימה לישון בגן- אך בשבתות וחגים תחזור לישון אתנו". מילי מספרת שאהובה נקראה לביקור בעניין במזכירות. אך אהובה לא הלכה לביקור, כיוון שכבר החליטה שבתה נשארת בבית איתה.

אהובה עבדה כמטפלת בכיתות בית הספר, בכיתת "הגל" וכיתת "סלע". הצטרפה לטיולים שערכו ברחבי הארץ והייתה מייבשת ושולחת פרחים לביתה, כדי שזו תכיר ותלמד את שמות פרחי הארץ. אהובה אהבה פרחים ותמיד טיפחה גינה פורחת.

במרץ 1978 נהרג קובי במבצע ליטני. אליעזר לא הצליח להתאושש מהאבל

הכבד, ואילו אהובה- בחרה בחיים. עם כל הקושי בחרה בחיים. דינה אחותה מספרת שאהובה אמרה: "אני חייבת להחזיק כמו שהייתי, בשביל מילי. היא צריכה אימא ולא שבר כלי". היא החזיקה עצמה בגבורה.

אהובה זכורה מעבודתה באולפן ועם המתנדבים, הם אהבו אותה ושמרו עימה על קשרים. קשר מיוחד נוצר עם סוזי, שאהובה אימצה אותה כבת. סוזי הינה רבה רפורמית, לבנה קראה יעקב, ולנכדה קראה אליעזר.

אהובה ציירה, פיסלה ורקמה כל עוד יכלה והאומנות הייתה חלק חשוב לחייה. היו לה ידיים לאומנות ולכל אחת מחברותיה הרבות מצויה מזכרת-אומנות שיצרה אהובה.

אהובה הייתה קשורה מאד לבתה מילי ויותר מהכול רצתה שמילי תגור איתה. היא ניסתה בכל דרך, אבל זה לא התממש, והשאיר משקע גדול בלבה. למילי שלוש בנות ואהובה הייתה קשורה מאד אל נכדותיה: התענינה, הייתה מעורבת בחייהן, והייתה גאה בהן מאד. לכל נכדה הכינה מחברת ובה כתבה את שעשתה ואמרה, ונתנה להן תשומת לב ואהבה. תמיד זכרה את ימי ההולדת והייתה מכניסה מתנה לכל אחת ואחד.

אהובה הייתה צנועה ועזרה לכל אדם. דלתה תמיד הייתה פתוחה בכל שעה לקבל כל אדם, להקשיב ולתת אהבה: פתחה את דלתה לרעיה ונתנה לה בית חם לגור בו לאורך תקופה ממושכת. בעלון הביעה מילים חמות והודתה לנותני שירות, על אירועים שנחגגו ועל טיפוח פינות יפות בקיבוץ. בערב יום השואה נהגה לאפות את עוגיות השומשום הידועות שלה ולחלק לחברים שמקרוביהם נספו בשואה.

מילי אומרת: "היא תלווה אותנו כל הזמן, היא נשארת ומשאירה חותם גדול. הנפש והערכים חזקים כל כך וחשוב שיעברו הלאה. אהובה האמינה בטוב ובכל דבר מצאה וראתה את הטוב." "אני מאמינה באנשים" נהגה לומר, "הכל בידי אדם". כששאלו אותה לשלומה נהגה לומר: "טוב לי- בזכות אוהביי והים."

בערב יום הזיכרון לחללי מלחמת ישראל אושפזה אהובה ומצבה הידרדר. אולי הגעגעו שהחזיקה בלב הכניע אותה. בשנת ה-92 לחייה הלכה לעולמה.

המשפחה מבקשת להודות לאורורה על הטיפול המסור, לצוות הסיעודי ולכל מי שתמך ועזר לאהובה. יהיה זכרה שמור ונצור בתוכנו.

הספידה: מרב ראון

לזכרה של אהובה כהנא

במשך השנים עבדתי כמורה ומחנך יחד עם אהובה, שהיתה מטפלת בכיתת ה"גל". בימי ראשון ידענו שיהיו הפתעות אחרי השבת. הכתה היתה הפוכה ומבולגנת ופגשתי מטפלות כועסות, שהיו מספרות לי איזה "ילדים איומים". הכל היה הפוך, מבולגן ומלוכלך. התגובה הזו השפיעה גם עליי, והייתי נכנס לכתה עצבני וכועס. עם אהובה לעומת זאת, ימי ראשון בבוקר היו רגועים, אהובה היתה מקבלת אותי בחיוך ואומרת לי: "איזה ילדים נחמדים..." למרות כל הבלאגן, ואני נכנסתי לכתה רגוע וטוב לב.

יהי זכרה ברוך, דוד גרליך.

